

Ciężarna dłużej przy monitorze

REGULACJE Dniówka kobiety spodziewającej się dziecka i pracującej przy ekranie komputera nie będzie już skracana do czterech godzin

Lukasz Guza
lukasz.guza@infor.pl

Pracownica spodziewająca się dziecka ma mieć 15-minutową przerwę w każdej godzinie pracy przy ekranie komputera. Maksymalnie będzie mogła w ten sposób przepracować osiem godzin na dobę. Tak wynika z projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży lub karmiących dziecko piersią.

Po wejściu w życie tych przepisów (1 maja 2017 r.) przestanie obowiązywać obecna zasada, zgodnie z którą ciężarna może przepracować przy monitorze maksymalnie cztery godziny na dobę. To istotne uprawnienie pracownic i spory problem dla zatrudniających.

Lepiej dla firm

Zgodnie z art. 179 k.p. w przypadku ciężarnych firma musi dostosować warunki pracy do wymagań określonych we wspomnianym rozporządzeniu lub tak ograniczyć czas pracy, by wyeliminować zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa zatrudnionej (w omawianej sprawie tak ukształtować obowiązki, aby przy ekranie pracowała tylko cztery godziny albo skrócić jej dniówkę). Jeżeli jest to niemożliwe lub niecelowe, firma musi przenieść pracownicę do innych obowiązków, a w razie braku takiej możliwości – zwolnić ją na czas niezbędny z obowiązku świadczenia zadań. Jeśli zmiana

warunków pracy, skrócenie czasu jej wykonywania lub przeniesienie do innych zadań powoduje obniżenie wynagrodzenia, zatrudnionej przysługuje dodatek wyrównawczy. W okresie ewentualnego zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia.

– Obecne rozwiązania są kłopotliwe dla firm choćby ze względu na to, że praca wielu osób w całości jest wykonywana przy użyciu sprzętu elektronicznego i bez niego nie może być świadczona. Proponowane modyfikacje są więc korzystne dla zatrudniających – zauważa Marek Nościsz, wiceprezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP.

Po zmianie przepisów firma nie będzie już musiała martwić się o zorganizowanie pracy ciężarnym. Będą one mogły pracować przy monitorze przez osiem godzin dziennie, o ile firma zapewni im wspomnianą 15-minutową przerwę w każdej godzinie. W rezultacie ich czas pracy przy monitorze wzrośnie z obecnych czterech do sześciu godzin (po wyłączeniu przerw). Zdaniem Centralnego Instytutu Ochrony Pracy nie oznacza to jednak pogorszenia warunków pracy kobiet. Z opinii CIOP wynika, że wprowadzenie częstszych przerw lepiej wpływa na zmniejszenie obciążeń układu mięśniowo-szkieletowego (podczas pracy przy monitorze) niż skracanie całej dniówki.

– Poprawiła się też jakość sprzętu, a w szczególności ekranów. Nie mają one tak negatywnego wpły-

Prace nie dla ciężarnych

PRZYKŁADOWE PRACE, KTÓRE SĄ LUB BĘDĄ WZBRONIONE (NA PODSTAWIE NOWEGO ROZPORZĄDZENIA) KOBIECIOM W CIĄŻY

- ➔ prace w pozycji wymuszonej oraz w pozycji stojącej łącznie ponad 3 godziny w czasie zmiany roboczej, przy czym czas spędzony w pozycji stojącej nie może jednorazowo przekraczać 15 minut, po którym to czasie powinna nastąpić 15-minutowa przerwa
- ➔ prace przy obsłudze monitorów ekranowych, które mogłyby być wykonywane przez kobiety nie dłużej niż przez 45 minut w ciągu każdej godziny, przy nieprzekraczaniu 8 godzin łącznego czasu pracy w ciągu doby
- ➔ ręczne podnoszenie i przenoszenie ciężarów o masie przekraczającej 3 kg
- ➔ przewożenie ciężarów na taczkach i wózkach poruszanych ręcznie
- ➔ wszystkie prace w warunkach narażenia na drgania o ogólnym oddziaływaniu na organizm człowieka
- ➔ prace w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące określonych w przepisach prawa atomowego
- ➔ prace w wykopach oraz w zbiornikach i kanałach oraz prace pod ziemią we wszelkiego rodzaju kopalniach
- ➔ prace w wymuszonym rytmie (na przykład przy taśmie)
- ➔ praca na wysokości – poza stałymi galeriami, pomostami, podestami i innymi stałymi podwyższeniami, posiadającymi pełne zabezpieczenie przed upadkiem z wysokości

5,2 mln

KOBIET BYŁO ZATRUDNIONYCH NA UMOWĘ O PRACĘ NA KONIEC 2015 R.

wu na zdrowie pracownika jak kilkanaście lub nawet kilka lat temu – zauważa Katarzyna Dobkowska, radca prawny i partner w kancelarii Raczkowski Paruch.

Pojawia się jednak wątpliwość co do tego, czy pracownice będą w stanie egzekwować nowe rozwiązania. Łatwiej jest domagać się skrócenia pracy przy monitorach do czterech godzin dziennie (w praktyce jednorazowo) niż pilnować 15-minutowych przerw co godzinę. – Trzeba jednak pamiętać, że nieprzestrzeganie tej zasady będzie wykroczeniem przeciwko prawom pracowników, które jest zagrożone grzywną. W razie

wizyty inspektora pracy to firma będzie musiała zadbać o udowodnienie, że udziela przerw zgodnie z przepisami – podkreśla Katarzyna Dobkowska.

Karmiące stracą

Projekt rozporządzenia zakłada też inne zmiany istotne dla zatrudnionych. Ciężarna wykonująca prace w pozycji stojącej nadal nie będzie mogła ich wykonywać dłużej niż trzy godziny w ciągu zmiany, ale przepisy doprecyzują, że czas spędzony w pozycji stojącej nie będzie mógł jednorazowo przekraczać kwadransa (po tym czasie powinna następować

15-minutowa przerwa). Jednocześnie ograniczenie to (podobnie jak zakaz pracy w pozycji wymuszonej) przestanie obowiązywać kobiety karmiące piersią. Te ostatnie nie będą już także objęte takimi samymi normami w zakresie przenoszenia ciężarów jak pracownice spodziewające się dziecka (karmiące będą mogły dźwigać 1/2 limitu, a ciężarne – 1/4 limitu przewidzianego dla pozostałych kobiet).

– Z praktycznego punktu widzenia lepsze są jednolite normy. Ale nie można też uznać, aby takie rozróżnienie było nieracjonalne – podsumowuje Marek Nościsz.